

# بررسی زبان مخفی قرقه‌دیلی در مناطق تات نشین خلخال

راحله دلگرم\*، دکتر جهان دوست سبزه‌علی‌پور، دکتر معصومه ارجمندی،

1395-6-10

چکیده جامعه‌زبان‌شناسی زبان شاخه‌ای از زبان‌شناسی است که به مسایل اجتماعی زبان از جمله نقش زبان در شکل‌گیری، تحول، گسترش و تغییرات زبانی می‌پردازد. در این شاخه از بررسی زبانی تلاش می‌شود ارتباط جامعه و زبان مورد توجه قرار گیرد. زبان رمزی یکی از گونه‌های اجتماعی زبان است که معمولاً زبان مستقلی نیست بلکه گونه‌ای از زبان معیار می‌باشد که در روابط اجتماعی به دلیل پنهان نگاه داشتن اسرار یا تمایز بین گروه‌های اجتماعی ابداع می‌گردد. در مناطق تات‌نشین خلخال از روستاهای جمله لرد (در بخش شاهرود) و کرنق (بخش خورش رستم)، زبانی رایج است که شبیه زبان زرگری و زیرمجموعه‌ی زبان تاتی خلخال است که در بین مردم مهاجر نجار که برای کارهای فصلی به شهرهای شمالی کشور می‌رفتند، رایج شده است. هدف از این پژوهش گردآوری داده‌های زبان مخفی قرقه‌دیلی (i.dil qarqa)، بررسی زبان‌شناختی صرف، نحو و واژگان آن زبان است. همچنین در این پژوهش تلاش بر آن است تا به این پرسش‌ها پاسخ داده شود که آیا زبان مخفی تاتی خلخال یک زبان میانجیست، از چه ساختاری تشکیل شده است، از نظر زبان‌شناسی چه تفاوت‌ها و شباهت‌هایی با زبان تاتی دارد و برای چه اهدافی ایجاد شده است؟ چارچوب نظری پژوهش بر پایه از وارداف (1393) در کتاب «درآمدی بر جامعه‌شناسی زبان و همچنین ژان کالوه (1388) در کتاب «زبان مخفی چیست؟» اخذ شده است. داده‌های پژوهش حاضر به روش میدانی و مشاهده‌ای مستقیم جمع‌آوری شده است. نتیجه پژوهش نشان می‌دهد این زبان نیز همانند اغلب زبان‌ها از زبان اصلی خود یعنی زبان تاتی تغذیه می‌کند و در اغلب موارد همان زبان تاتی است و در بخش واژگان با زبان تاتی تفاوت‌هایی دارد. ساختار زبان قرقه‌دیلی همان ساختار تاتی است. تعدادی از کلمات این زبان از ترکی قرص گرفته شده است. البته باید ذکر کرد این زبان امروز در حال نابودی است و فقط مردانی بالاتر از 45 سال از این زبان استفاده می‌کردند، زنان و جوانان از این زبان اطلاعی ندارند. کلمات کلیدی : کلیدواژه‌ها: زبان‌شناسی اجتماعی، زبان‌های میانجی، زبان رمزی، زبان تاتی خلخال، زبان قرقه‌دیلی، کرنق، لرد

[Islamic Azad University, Rasht Branch - Thesis Database](#)

[دانشگاه آزاد اسلامی واحد رشت - سامانه بانک اطلاعات پایان‌نامه‌ها](#)